Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet

V. MODUL

AZ INTÉZMÉNYI ELLÁTÁS ÉS A SZOCIÁLIS MUNKÁS

EFOP-3.8.2-16-2016-00001 és
VEKOP-7.5.1-16-2016-00001
kiemelt projektek
E-mail: efop382@nszi.hu
E-mail: vekop751@nszi.hu

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A MODUL CÉLJA

- a hajléktalan embereket segítő ellátó rendszer jelenlegi szabályozás szerinti felépítésének, az egyes ellátási formák működését, kapcsolódási pontjainak bemutatása,
- az ellátórendszerbe való bekerülés feltételeinek és a támogatási formáknak a bemutatása,
- a kommunikáció szerepének, jelentőségének bemutatása az utcán élő hajléktalan emberek segítése során.

A MODUL FELÉPÍTÉSE

Az Utcai Szociális Munkás Képzés Fejezetei és tervezett struktúrája						
Fejezet	Tantárgyak megnevezése	Óraszámok (1 óra=45 perc)			Részvétel,	Oktatási napok száma
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen		
5. FEJEZET AZ INTÉZMÉNYI ELLÁTÁS ÉS A SZOCIÁLIS MUNKÁS	1. A hajléktalan ellátórendszer és perifériái	3	0	3	Jelenléti	5 nap
	2. A támogatási rendszer, Ki mire jogosult és mi az, amit ténylegesen meg is kap?	2	0	2		
	3. A kommunikáció szerepe az utcai szociális munkában	0	3	3		

A HAJLÉKTALAN ELLÁTÓRENDSZER ÉS PERIFÉRIÁI

A hajléktalanellátó rendszer alap és szakosított ellátásainak bemutatása:

- Népkonyha
- Utcai szociális munka
- Nappali melegedő
- Éjjeli menedékhely
- Átmeneti szállás
- Időszakos férőhelybővítés
- Hajléktalanok rehabilitációs intézménye
- Hajléktalanok otthona

A hajléktalanellátást közvetlenül érintő intézmények:

- Regionális diszpécserszolgálat
- Hajléktalanok háziorvosi rendelője
- Lábadozó
- Hajléktalanok 24 órás egészségügyi centruma
- Krízisautó és speciális utcai gondozó szolgálat
- Alacsonyküszöbű férőhelyek

A HAJLÉKTALAN ELLÁTÓRENDSZER ÉS PERIFÉRIÁI II.

A hajléktalan ellátást közvetetten érintő intézmények, szervezetek:

- Pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali és közösségi ellátása
- Szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása
- Család- és gyermekjóléti központ és szolgálat
- A közterületen rendészeti feladatot ellátó egyéb szervek, szervezetek (rendőrség, közterületfelügyelet, polgárőrség)
- Áldozatsegítő Szolgálat
- Önkormányzat és intézményei.

Az intézmények, intézményrendszerek *optimális együttműködése esetén* a hajléktalan emberek segítésére szervezett szociális hálón nem csúsznak át ügyfelek, mindenki helyét megtalálják a támogató szervezetek.

Az intézmények ellátási diszfunkciói, **együttműködési hiányterületei** miatt vannak hajléktalan emberek, akik a perifériákon ragadnak.

A TÁMOGATÁSI RENDSZER. KI MIRE JOGOSULT ÉS MI AZ, AMIT TÉNYLEGESEN MEG IS KAP?

A hajléktalan személyek ellátásának megszervezése az Szt.-ben, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvényében foglaltak szerint **kötelező önkormányzati feladat.**

A hajléktalanság és a hajléktalan személy meghatározása tekintetében **az Szt. kétféle megközelítést alkalmaz:**

- 4. § (2) bekezdésének értelmében a **pénzbeli és természetbeni** ellátás igénybevétele tekintetében hajléktalannak kell tekinteni azt a személyt, *aki bejelentett lakóhellyel nem rendelkezik, kivéve azt, akinek bejelentett lakóhelye a hajléktalan szállás.*
- Ugyanezen § (3) bekezdésében foglaltak szerint a hajléktalan személyeket ellátó **szolgáltatások igénybevétele tekintetében** hajléktalan az, *aki éjszakáit közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti.*

A TÁMOGATÁSI RENDSZER. KI MIRE JOGOSULT ÉS MI AZ, AMIT TÉNYLEGESEN MEG IS KAP?

A Természetbeni és pénzbeli ellátások tekintetében:

- Az Szt. 5. § (1) bekezdése értelmében a pénzbeli és a természetben nyújtott ellátásra jogosultságot, a jogosultat érintő jog és kötelezettséget szociális igazgatási eljárás keretében kell megállapítani.

- A 6. § kimondja, hogy hajléktalan személyek ügyében szociális igazgatási eljárásra az a szociális hatáskört gyakorló szerv illetékes, amelynek illetékességi területét a hajléktalan személy az ellátás igénybevételekor nyilatkozatában tartózkodási helyeként megjelölte.

Intézményes ellátások keretében:

- Az Szt. 89. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a települési önkormányzatok ellátási kötelezettsége a település **lakosságára, valamint a településen életvitelszerűen tartózkodó hajléktalanokra terjed ki** *(…)*

- 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet 3/A. § (1) bekezdése szerint hajléktalan személyek ellátását biztosító szolgáltatások *(…)* esetén az a személy is ellátható, aki a szolgáltató vagy intézmény külön jogszabályban meghatározott ellátási területén tartózkodik, de **ott nem rendelkezik bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel.**

A TÁMOGATÁSI RENDSZER. KI MIRE JOGOSULT ÉS MI AZ, AMIT TÉNYLEGESEN MEG IS KAP?

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

I. Az aktív korúak ellátása

- foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

II. Az időskorúak járadéka.

III. A közgyógyellátás.

IV. Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

V. Települési támogatás.

A KOMMUNIKÁCIÓ SZEREPE AZ UTCAI SZOCIÁLIS MUNKÁBAN

A közvetlen emberi kommunikáció csatornái:

- *Verbális csatorna*
- *Nem verbális csatorna*
- *A kulturális szignálok kommunikatív jelentősége (Dr. Buda Béla)*

Kommunikációs csatornák lehetséges irányai az utcai munka végzése során: (A teljesség igénye nélkül.)

KOMMUNIKÁCIÓ AZ ÜGYFELEKKEL:

Az utcai szociális szakember kommunikációjának legfontosabb szakmai jellemzői:

- tudatosság,
- célirányosság
- előre mutató, tervezettség.

Az utcai szociális munkás asszertív, stílusváltó kommunikáció alkalmazásával tud a leghatékonyabb lenni.

- **Asszertivítás** a konfliktushelyzetek kezelése során is előnyös a kommunikációban, mivel az utcai szociális munkás asszertív kommunikációjával a kompromisszum megszületésének irányába tereli a konfliktust, és nem tovább polarizálja azt.

- **Stílusváltó kommunikáció** legfontosabb jellemzője, hogy az ügyfél igényeire, szükségleteire támaszkodik.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

